

Instrukcja wypełniania formularza ankiety Badania Dochodów Gospodarstw Rolnych w 2018 roku (BDGR'2018)

Spis treści

1. Różnice w konstrukcji formularza ankiety BDGR'2017 i BDGR'2018	2
2. Uwagi ogólne	4
3. Dane identyfikacyjne.....	4
4. Dział A. Informacje ogólne	4
5. Dział B. Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo	5
6. Dział C. Zasoby siły roboczej	5
7. Dział D. Ziemia, budynki, majątek trwały i obrotowy.....	5
7.1. Dział D.01. Ziemia, budynki i majątek trwały	5
7.2. Dział D.02. Majątek obrotowy	8
8. Dział E. Limity produkcyjne i inne prawa	8
9. Dział G. Podatek od towarów i usług (VAT)	8
10. Dział H. Koszty i nakłady	9
10.1. Dział H.01. Koszty	9
10.2. Dział H.02. Nakłady	10
11. Dział I. Produkcja roślinna	10
12. Dział J. Liczba i wartość zwierząt	11
13. Dział K. Produkty pochodzenia zwierzęcego oraz usługowy odchów zwierząt.....	11
14. Dział P. Pozostałe powierzchnie, produkty i przychody	12
14.1. Dział P.01. Pozostałe powierzchnie	12
14.2. Dział P.02. Pozostałe produkty i przychody	12
15. Dział L. Działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym (OGA) ...	12
16. Dział M. Dotacje	13
17. Dział R. Ilości referencyjne	13
18. Dział Z. Informacje dotyczące zazielenienia	13

1. Różnice w konstrukcji formularza ankiety BDGR'2017 i BDGR'2018

Najważniejsze zmiany w poszczególnych Działach:

Dział	BDGR'2017	BDGR'2018
strona tytułowa	<p><i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy zobowiązuje się do wykorzystywania uzyskanych danych osobowych i rachunkowych posiadaczy gospodarstw rolnych tylko w zakresie realizowania swoich obowiązków i uprawnień wynikających z ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz.U z 2001 r. Nr 3 poz. 20 z późniejszymi zmianami) (szczegółowe informacje na stronie www.fadn.pl w broszurze „FADN i Polski FADN” L. Goraj i E. Olewnik).</i></p> <p><i>Dane osobowe chronione są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych z późniejszymi zmianami (Dz.U. 1997 r. Nr 133 poz. 926).</i></p>	<p>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy informuje, iż przetwarza dane osobowe, w tym rachunkowe gospodarstw rolnych (które zbiera, wykorzystuje i udostępnia) do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym jakim jest: określanie rocznych dochodów w gospodarstwach rolnych, dokonywanie analizy ekonomicznej gospodarstw rolnych oraz oceny sytuacji w rolnictwie i na rynkach rolnych. Dane rachunkowe zebrane z gospodarstw rolnych mogą być wykorzystywane tylko do ww. celów. Dane rachunkowe nie mogą być wykorzystywane do celów podatkowych. Dane osobowe posiadaczy gospodarstw rolnych są chronione na zasadach określonych w przepisach o ochronie danych osobowych.</p> <p>Podstawa prawna: art. 1, art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz.U z 2001 r. Nr 3 poz. 20 z późn. zm.); art. 6 ust. 1 pkt. e) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, „RODO”). Szczegółowe informacje na stronie www.fadn.pl w broszurze „FADN i Polski FADN” E. Grzybowska.</p>
strona tytułowa	Wyrażam zgodę na udostępnienie i przetwarzanie danych osobowych i rachunkowych zawartych w kwestionariuszu ankiety dla wyżej wymienionych celów zgodnie z wyżej wymienionymi ustawami	Wyrażam zgodę na przetwarzanie tj.: zbieranie i udostępnienie danych osobowych i rachunkowych zawartych w kwestionariuszu ankiety dla wyżej wymienionych celów
E.	Kod 40 – Buraki cukrowe	Brak
E.	Brak	Kod 90 - Pozostałe limity produkcyjne
I.	Opis pod tabelą: Zwierzęta zaliczane do OGA: ryby i pozostałe akwakultury, zwierzęta futerkowe, z komercyjnej hodowli zwierząt domowych: psy, koty, ptaki, itp., owady.	Opis pod tabelą: Zwierzęta zaliczane do OGA: ryby i pozostałe akwakultury, zwierzęta futerkowe (bez królików), z komercyjnej hodowli zwierząt domowych: psy, koty, ptaki, itp., owady.

Dział	BDGR'2017	BDGR'2018
M.	Kod 23113 - Płatność do roślin wysokobiałkowych	Kod 231131 - Płatność do roślin strączkowych na ziarno
M.	Kod 23113 - Płatność do roślin wysokobiałkowych	Kod 231132 - Płatność do roślin pastewnych
M.	Kod 23311 - Płatność do owoców miękkich	Kod 23311 - Płatność do truskawek
M.	Dział P.02, kod 90900 - Pozostałe	Kod 2891 - Zwrot dyscypliny finansowej
R.	09. Czy w roku 2017 uprawiano owoce miękkie oznaczone w bieżącej ankiecie kodami [10711, 10712, 10720 lub 40120]? [T/N] 09.1. Jeżeli odp. na pyt. 09.1. [T]ak, to proszę podać powierzchnię referencyjną uprawy owoców miękkich w 2017 roku (powierzchnię do jakiej przysługuje rolnikowi płatność <u>ZWIĄZANA</u> z produkcją)?	09. Czy w roku 2018 uprawiano truskawki oznaczone w bieżącej ankiecie kodami [10711, 10712, 10720]? [T/N] 09.1. Jeżeli odp. na pyt. 09.1. [T]ak, to proszę podać powierzchnię referencyjną uprawy truskawek w 2018 roku (powierzchnię do jakiej przysługuje rolnikowi płatność <u>ZWIĄZANA</u> z produkcją)?
Z.	6. Czy ponad 75% GRUNTÓW ORNYCH to trawy, inne pastewne rośliny zielne, grunt ugorowany? [T; N]	6. Czy ponad 75% GRUNTÓW ORNYCH to trawy, inne pastewne rośliny zielne, grunt ugorowany, rośl. strączkowe ? [T; N]
Z.		W pytaniach nr: 9, 10, 11 została zmieniona kolejność.

2. Uwagi ogólne

- wszelkie pytania dotyczące ankiet należy wysłać na adres: bdgr@fadn.pl,
- wartości pieniężne należy rejestrować w zaokrągleniu do pełnych złotych,
- błędne zapisy należy poprawiać poprzez przekreślenie i wpisanie poprawnej wartości nad lub obok oraz **zaparafowanie (Uwaga - Nie wolno używać korektora)**,
- należy obowiązkowo przestrzegać jednostek miar wskazanych w nagłówkach tabel,
- wszystkie wartości pieniężne powinny być rejestrowane netto (bez podatku VAT),
- w ankiecie BDGR nie należy rejestrować **przychodów z oddzierżawy ziemi pod farmy wiatrowe**,
- działalność handlowa nie powinna być rejestrowana w ankiecie BDGR (nie rejestruje się odsprzedaży zakupionych w ciągu roku i niewykorzystanych materiałów do produkcji np. nawozów),
- w gospodarstwach, w których badanie jest kontynuowane należy porównać niektóre dane z danymi z ankiety z roku ubiegłego w celu zachowania kontynuacji zapisów (np. wartość środków trwałych na SP roku bieżącego i wartość środków trwałych na SK roku ubiegłego lub rata dotacji do inwestycji do rozliczania w roku bieżącym).

3. Dane identyfikacyjne

- należy obowiązkowo wpisać NIG i REGON gospodarstwa,
- NIG dla „nowego” gospodarstwa należy wpisać kolorem czerwonym,
- dane adresowe muszą być kompletne,
- symbol miejscowości oraz gminy wg TERYT można sprawdzić na stronie <http://eteryt.stat.gov.pl>,
- każda ankieta musi być podpisana przez zarządzającego gospodarstwem rolnym.

4. Dział A. Informacje ogólne

- większość punktów w *Dziale A.* to tzw. pola wyboru; należy zakreślić „kółkiem” właściwą informację,
- w pozycji A.01. należy oszacować jaką część przychodów całkowitych gospodarstwa (%) stanowią przychody z działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym (OGA). Informacje w pozycji A.01. należy uzupełnić na podstawie oceny zarządcy/właściciela gospodarstwa, jednak jeżeli wykazano kod 2 lub 3 to w Dziale L powinny być zarejestrowane przychody z OGA, a w Dziale H.01 koszty. Deklaracja ta powinna być zgodna z deklaracją podawaną w Badaniu Struktury Gospodarstw Rolnych przeprowadzanym przez GUS.

Za przychody całkowite gospodarstwa rolnego uznaje się:

- ✓ przychody ze sprzedaży produktów rolniczych ogółem,
- ✓ dopłaty bezpośrednie bez ONW oraz płatności rolnośrodowiskowych,
- ✓ przychody z tytułu OGA.

Uwaga: Szczegółowe informacje dot. OGA zostały opisane w punkcie 15.

- jeżeli w pozycji A.03. zostanie wykazany kod 2 (gospodarstwo stosuje wyłącznie ekologiczne metody produkcji) to w Dziale I.01. należy wykazać uprawy ekologiczne,
- w pozycji A.04. należy zakreślić sektory w których gospodarstwo stosuje metody rolnictwa ekologicznego. Jeżeli gospodarstwo stosuje jednocześnie ekologiczne i konwencjonalne metody produkcji, należy określić, w jakich sektorach produkcji gospodarstwo stosuje **wyłącznie** ekologiczne metody produkcji (możliwy wybór kilku). W przypadku, gdy gospodarstwo we wszystkich sektorach stosuje zarówno ekologiczne jak i konwencjonalne metody produkcji, należy użyć kodu 0 — nie dotyczy,

- w pozycji A.06. należy zakreślić sektory z Chronioną Nazwą Pochodzenia (ChNP) /Chronionym Oznaczeniem Geograficznym (ChOG). Jeżeli większość produkcji w niektórych sektorach stanowią produkty lub środki spożywcze chronione ChNP lub ChOG lub produkty wykorzystywane do produkcji środków spożywczych chronionych ChNP lub ChOG, należy określić przedmiotowe sektory produkcji (możliwy wybór kilku). W przypadku, gdy żaden z produktów z CHNP lub CHOG nie stanowi większości w danym sektorze należy użyć kodu 0 — nie dotyczy,
- w pozycji A.12. należy obliczyć liczbę sztukodni wypasu na halach górskich lub na innych pastwiskach nieobjętych powierzchnią użytkowanych użytków rolnych. Na stronie internetowej www.fadn.pl \ METODYKA \ ZBIERANIE DANYCH \ Gospodarstwa osób prawnych \ Skoroszyt-do-obliczenia-A_12 został opublikowany plik, z którego należy skorzystać przy obliczaniu liczby sztukodni wypasu.

Przykład:

Jeżeli na halach górskich lub na innych pastwiskach nieobjętych powierzchnią użytkowanych użytków rolnych pasło się w danym miesiącu przez 15 dni 10 krów, a przez następne 15 dni 8 krów, to łączna liczba sztukodni za dany miesiąc wyniesie 270 sztukodni, co wynika z następującego wyliczenia: (15 dni x 10 szt.) + (15 dni x 8 szt) = 150 + 120 = 270 sztukodni wypasu.

Po zakończeniu roku obrachunkowego należy zsumować wszystkie zanotowane sztukodni wypasu dla poszczególnych grup zwierząt i przemnożyć przez współczynniki przeliczeniowe dla każdej z grup. Uzyskane iloczyny (sztukodni przeliczeniowe wypasu poszczególnych grup zwierząt) należy zsumować, a otrzymaną sumę należy wpisać do pozycji A.12.

5. Dział B. Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo

- dotyczy użytków rolnych, a nie powierzchni ogólnej gospodarstwa rolnego,
- powierzchnia użytków rolnych wykazana w tym Dziale **musi być równa** sumie powierzchni użytków rolnych wykazanych w *Dziale I.01. w uprawie głównej*,
- jeżeli wykazano użytki rolne własne to w *Dziale D.01. pod kodem 3010* musi być wykazana ich wartość,
- jeżeli wykazano użytki rolne dodzierżawione, to w *Dziale H.01. pod kodem 5071* powinien być wykazany czynsz dzierżawny.

6. Dział C. Zasoby siły roboczej

- każde gospodarstwo musi mieć zarządcę,
- wynagrodzenie za pracę wykazywane jest w *Dziale H.01. pod kodem 1010*.

7. Dział D. Ziemia, budynki, majątek trwały i obrotowy

- wartości należy zapisywać w **złotych**, a nie w tysiącach złotych.

7.1. Dział D.01. Ziemia, budynki i majątek trwały

- wartość gruntów wykazywanych w *Dziale D.01. pod kodem 3010* należy zarejestrować na podstawie formularza GUS SP, Część III (od wartości zarejestrowanej w formularzu SP, Część III, w Dziale 1. w wierszu 02 należy odjąć wartość zarejestrowaną w wierszu 03),
- w kol. AD_1 wykazuje się dotychczasowe odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) **na koniec roku poprzedniego**,
- w kol. AD wykazuje się dotychczasowe odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) **na koniec roku obrachunkowego**,
- w kol. DY1 wykazuje się kwoty amortyzacji dotyczące danego roku obrachunkowego,

- w kol. DY2 wykazuje się kwoty amortyzacji dotyczące inwestycji w danym roku obrachunkowym,
- jeżeli niezgodność w wartości środków trwałych występuje z powodu **likwidacji środka trwałego** to należy to wyjaśnić w odpowiednim komunikacie podczas testowania danych,
- jeżeli w *Dziale D.01.* pod kodem 5010 wykazano wartość gruntów pod lasami i zadrzewieniami oraz drzewostanu leśnego to w *Dziale P.01.* pod kodem 50200 należy wykazać powierzchnię gruntów pod lasami i zadrzewieniami,
- w *Dziale D.01.* pod kodem 7011 należy rejestrować **Wartości niematerialne zbywalne bez limitów produkcyjnych i innych praw**; zalicza się wszelkie wartości niematerialne, które można łatwo kupić lub sprzedać (np. udziały),
- w *Dziale D.01.* pod kodem 7020 należy rejestrować **Wartości niematerialne trudno zbywalne**, do których zalicza się wszystkie pozostałe wartości niematerialne (np. oprogramowanie, pozwolenia, patenty, licencje itp.),
- **ratę dotacji do inwestycji do rozliczenia w roku bieżącym** należy zarejestrować w *Dziale D.01.* w wierszu odpowiadającym danej inwestycji, w kolumnie S (rata dotacji do inwestycji do rozliczenia w roku bieżącym). Ustalając wysokość raty dotacji przypadającą na dany rok obrachunkowy należy wziąć pod uwagę okres użytkowania (amortyzowania) środka trwałego, którego dotyczyła dotacja. Rata rozliczania dotacji inwestycyjnej wykazywana jest w formularzu SP, w Części II, w dziale 2 w wierszu 32 – „Dotacje”. Należy jednak zwrócić uwagę, iż wartość ta jest **sumą dotacji do działalności operacyjnej oraz rat rozliczania dotacji inwestycyjnych w danym roku obrachunkowym**,

Przykład:

Wartość inwestycji: 150 000 zł (80 000 zł środki własne + 70 000 zł dofinansowanie)

Całkowita wartość przyznanego dofinansowania: 70 000 zł

Przewidywana liczba lat rozliczania dotacji inwestycyjnej: np. 10 lat (okres użytkowania (amortyzowania) środka trwałego, którego dotyczy dotacja)

Rok 2018 (n)*Dział M.*

Wyszczególnienie	Kod	Jednostka podstawowa	Ilość	Wartość
		[szt, ha, t, inne]		[zł]
		JP	N	V
Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych)	31003	inne		70 000 zł

Dział D.01.

Ziemia, budynki, majątek trwały:	Kod	Nakłady na inwestycje w roku (w tym dotacje) Zawiera także remonty kapitalne oraz produkcję aktywów trw. na własne potrzeby GR. SP, Część III, Dział 1, Kol. 7 + 8	Rata dotacji do inwestycji do rozliczenia w roku bieżącym	Wartość brutto na koniec roku SP, Część III, Dział 1, Kol. 6
		IP	S	WB_SK
Środki transportowe, maszyny i urządzenia	4010	150 000 zł	0 zł	150 000 zł

Rok 2019 (n+1)

Rata dotacji do inwestycji: 70 000 zł / 10 lat = 7 000 zł

Kwota dotacji do inwestycji pozostająca do rozliczenia na koniec roku: 70 000 – 7 000 = 63 000 zł

Dział D.01.

Ziemia, budynki, majątek trwały:	Kod	Wartość brutto na początek roku <i>SP, Część III, Dział 1, Kol. 1</i>	Nakłady na inwestycje w roku (w tym dotacje) <i>Zawiera także remonty kapitalne oraz produkcję aktywów trw. na własne potrzeby GR. SP, Część III, Dział 1, Kol. 7 + 8</i>	Rata dotacji do inwestycji do rozliczenia w roku bieżącym
		WB_SP	IP	S
Środki transportowe, maszyny i urządzenia	4010	150 000 zł	0 zł	7 000 zł

Rok 2020 (n+2)

Rata dotacji do inwestycji: 70 000 zł / 10 lat = 7 000 zł

Kwota dotacji do inwestycji pozostająca do rozliczenia na koniec roku: 63 000 – 7 000 = 56 000 zł

Dział D.01.

Ziemia, budynki, majątek trwały:	Kod	Wartość brutto na początek roku <i>SP, Część III, Dział 1, Kol. 1</i>	Nakłady na inwestycje w roku (w tym dotacje) <i>Zawiera także remonty kapitalne oraz produkcję aktywów trw. na własne potrzeby GR. SP, Część III, Dział 1, Kol. 7 + 8</i>	Rata dotacji do inwestycji do rozliczenia w roku bieżącym
		WB_SP	IP	S
Środki transportowe, maszyny i urządzenia	4010	150 000 zł	0 zł	7 000 zł

Rok 2021 (n+3)...Rok 2026 (n+9)**Rok 2028 (n+10 →ostatni rok rozliczania dotacji do inwestycji)**

Rata dotacji do inwestycji: 70 000 zł / 10 lat = 7 000 zł

Kwota dotacji do inwestycji pozostająca do rozliczenia na koniec roku: 7 000 – 7 000 = 0 zł

Dział D.01.

Ziemia, budynki, majątek trwały:	Kod	Wartość brutto na początek roku <i>SP, Część III, Dział 1, Kol. 1</i>	Nakłady na inwestycje w roku (w tym dotacje) <i>Zawiera także remonty kapitalne oraz produkcję aktywów trw. na własne potrzeby GR. SP, Część III, Dział 1, Kol. 7 + 8</i>	Rata dotacji do inwestycji do rozliczenia w roku bieżącym
		WB_SP	IP	S
Środki transportowe, maszyny i urządzenia	4010	150 000 zł	0 zł	7 000 zł

Rok 2029 (n+11)**Dział D.01.**

Ziemia, budynki, majątek trwały:	Kod	Wartość brutto na początek roku <i>SP, Część III, Dział 1, Kol. 1</i>	Nakłady na inwestycje w roku (w tym dotacje) <i>Zawiera także remonty kapitalne oraz produkcję aktywów trw. na własne potrzeby GR. SP, Część III, Dział 1, Kol. 7 + 8</i>	Rata dotacji do inwestycji do rozliczenia w roku bieżącym
		WB_SP	IP	S
Środki transportowe, maszyny i urządzenia	4010	150 000 zł	0 zł	0 zł

- w *Dziale D.01.* pod kodem *8010* należy rejestrować *Pozostałe aktywa trwałe*, do których zaliczamy pozostałe aktywa długoterminowe, nie wykazane w pozostałych pozycjach,
- odszkodowania wypłacone przez firmy ubezpieczeniowe z tytułu poniesionych strat w środkach trwałych należy rejestrować w *Dziale D.01.* kolumna SA,
- W *Dziale D.01.*, w kolumnie Inwestycje z dotacjami (IP) należy również rejestrować nieodpłatne przekazania środków trwałych do gospodarstwa.

7.2. Dział D.02. Majątek obrotowy

- w *Dziale D.02.* wartości na początek i koniec roku obrachunkowego należy rejestrować w wartościach netto (bez podatku VAT),
- w *Dziale D.02.* pod kodem *1030* należy rejestrować *Pozostałe aktywa obrotowe*, do których zalicza się wszelkie pozostałe łatwo zbywalne aktywa lub należności, które mają zostać uregulowane w ciągu roku, nie wykazane w pozostałych pozycjach. Tu także rejestruje się *Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe* (formularz *SP, Część II, Dział 1. Wiersz 43*),
- w *Dziale D.02.* wiersze *Zapasy środków do produkcji w magazynie (kod 1042)* należy wypełnić na podstawie formularza *SP, Część II, Dział 1. Wiersz 28.*, *Zapasy środków do produkcji w „polu” (cykl krótki) (kod 1043)* należy wypełnić na podstawie formularza *SP, Część II, Dział 1. Wiersz 29.* **Nie należy** rejestrować tu zapasów produktów gotowych, które powinny być wykazane tylko w *Dziale I.02. Produkcja.*

8. Dział E. Limity produkcyjne i inne prawa

- wartość limitów produkcyjnych wykazanych na początek (OV) i koniec (CV) roku obrachunkowego rejestruje się w **wartościach netto**,
- w kolumnie QQ należy wykazać posiadaną przez rolnika **ilość na koniec roku obrachunkowego**,
- **niedopuszczalne jest zmienianie jednostek** w *Dziale E.*, ilość wykazywana w kolumnie QQ podawana jest w **decytonach**.

9. Dział G. Podatek od towarów i usług (VAT)

- jeżeli wykazano system rozliczeń VAT na zasadach ogólnych (Kod = 1), to pozostałe komórki w tej tabeli należy pozostawić puste.

10. Dział H. Koszty i nakłady

10.1. Dział H.01. Koszty

- w przypadku spółdzielni produkcyjnych, w *Dziale H.01.* kod 1010, kwotę wypłaconych wynagrodzeń należy powiększyć o wypracowany zysk do podziału pomiędzy spółdzielców,
- w *Dziale H.01.* rejestrowane są tylko koszty pasz i nasion z zakupu; nie rejestruje się kosztów pasz i nasion własnych,
- w *Dziale H.01.* rejestrowane są tylko koszty zakupionych materiałów do przetwórstwa; nie rejestruje się wartości produktów własnych przeznaczonych na przerób,
- grupy zwierząt, którym przypisano koszty pasz w *Dziale H.01.*, muszą być wykazane w *Dziale J.*,
- w *Dziale H.01.* pod kodem 5071 rejestruje się kwotę czynszu za długoterminową dodzierżawę **ziemi**, natomiast pod kodem 5079 rejestruje się wartość **pozostałych** czynszów za dodzierżawę długoterminową,
- jeżeli gospodarstwo dodzierżawia użytki rolne, a nie płaci czynszu dzierżawnego, to czynsz ten należy oszacować i wykazać w *Dziale H.01.* pod kodem 5071,
- jeżeli **nie wykazano** ziemi i budynków własnych w *Dziale D.01.*, **nie należy** wykazywać kosztów podatku rolnego ani podatku od nieruchomości w *Dziale H.01.* pod kodem 5062; kwotę podatku za wyżej wymienione dodzierżawione nieruchomości należy dodać do wartości płaconego czynszu,
- jeżeli **nie wykazano** ziemi i budynków własnych w *Dziale D.01.*, **nie należy** wykazywać kosztów ubezpieczeń w *Dziale H.01.* pod kodem 5055; a kwotę ubezpieczenia za wyżej wymienione dodzierżawione nieruchomości należy dodać do kwoty płaconego czynszu,
- pod kodem 5051 wykazuje się tylko wartość ubezpieczeń rolniczych (roślin i zwierząt). Pozostałe ubezpieczenia gospodarstwa rolnego (np. budynków, od powodzi, pożaru etc.) należy rejestrować pod kodem 5055,
- zakup upraw na pniu należy wykazać w *Dziale H.01.* pod kodem 3090,
- wykazane odsetki w *Dziale H.01.* muszą korespondować z zapisami zobowiązań w *Dziale F.*,
- pod kodem 2090 (Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej) wykazuje się wszystkie wydatki związane bezpośrednio z produkcją zwierzęcą, niewymienione w innych pozycjach w ramach kodów w *Dziale H.01.*: opłaty za pokrycie samic, sztuczna inseminacja, kastracja, testy mleczne, subskrypcja i rejestracja w księgach hodowlanych, środki chemiczne do czyszczenia urządzeń przeznaczonych dla zwierząt gospodarskich (np. dojarek), materiały do pakowania produktów pochodzenia zwierzęcego, koszty magazynowania i przygotowania rynkowego produktów pochodzenia zwierzęcego danego gospodarstwa wykonywanego poza gospodarstwem, koszty obrotu produktami pochodzenia zwierzęcego danego gospodarstwa, koszty rozdysponowania nadwyżki obornika itp. Wykazuje się także krótkoterminową dzierżawę budynków wykorzystywanych jako pomieszczenia dla zwierząt lub do przechowywania produktów. Pozycja ta nie obejmuje kosztów bezpośrednich przetwórstwa produktów pochodzenia zwierzęcego wykazanych w ramach kodów 4031–4071 w *Dziale H.01.*,
- pod kodem 3090 (Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej) wykazuje się wszelkie koszty mające bezpośredni związek z produkcją roślinną (w tym trwale łąki i pastwiska), niewymienione w innych pozycjach kosztów: materiały do pakowania i wiązania, sznurki i liny, koszty analizy gleby, koszty oceny konkurencyjności upraw, osłony plastikowe (np. do upraw truskawek), dostawy środków ochrony roślin, magazynowanie i rynkowe przygotowanie upraw wykonane poza gospodarstwem, koszty wprowadzenia do obrotu produktów roślinnych gospodarstwa, kwoty zapłacone za zakup upraw potencjalnie towarowych na pniu lub na dzierżawę gruntu na okres krótszy niż jeden rok pod uprawy potencjalnie towarowe, dostawy winogron przetwarzanych w gospodarstwie itp., z wykluczeniem kosztów bezpośrednich przetwórstwa upraw innych niż winogrona, które należy wykazywać w ramach kodu 4021.

Zalicza się tu także krótkoterminową dzierżawę budynków wykorzystywanych do upraw przeznaczonych do obrotu,

- pod kodem 5090 (Pozostałe koszty ogólnogospodarcze) wykazuje się wszelkie inne koszty działalności gospodarstwa niewymienione w ramach żadnego z poprzednich kodów w *Dziale H.01.*, tj. opłaty księgowe, usługi sekretarskie i inne wydatki biurowe, opłaty za telefon, pozostałe składki i abonamenty itp.,
- pod kodem 4091 należy wykazać koszty pasz dla zwierząt zaliczanych do OGA (zwierzęta zaliczane do OGA: ryby i pozostałe akwakultury, zwierzęta futerkowe, z komercyjnej hodowli zwierząt domowych: psy, koty, ptaki, itp., owady).

10.2. Dział H.02. Nakłady

- w *Dziale H.02.* należy wykazać w decytonach nakłady N, P2O5 oraz K2O poniesione na działalność operacyjną w roku obrachunkowym.

11. Dział I. Produkcja roślinna

Uwaga! Jeżeli w danym gospodarstwie znajduje się więcej upraw lub produktów roślinnych, niż wierszy w *Dziale I.*, to należy wydrukować więcej stron tego Działu (a u dołu każdej strony pozostawić adnotację np. „strona 1 z 2”, „strona 2 z 2”).

- produkcja roślinna w Tabeli I podzielona jest na 2 części. Część pierwsza *Dział I.01. Uprawy* wymaga w większości kodowania informacji, a część druga *Dział I.02. Produkcja* zawiera głównie informacje o wartości produkcji,
- w *Dziale I.01. Uprawy*, kolumny: kod, NAW, T_U, N_G, PRZ, TE i B_Z wymagają okodowania odpowiednim kodem, kolumna POW wyrażana jest w hektarach, kolumna ZB w decytonach (**jeżeli jest stosowana inna jednostka miary, np. sztuki, pęczki etc. to należy wpisać "0"**). W *Dziale I.02. Produkcja* wartości w kol. OV_V, SA_V, O, FC_V, CV_V, FU_S_V, FU_P_V, FU_B_V należy podawać w złotych (a nie w tys. złotych ani w decytonach), a w kol. SA_Q w decytonach,
- w *Dziale I.01. Uprawy*, w kolumnie *Powierzchnia zimowej okrywy zielonej* należy rejestrować powierzchnię pod okrywą zieloną zarówno poplonów jak i upraw do zbioru w roku następnym (oziminy w plonie głównym),
- jeżeli w roku obrachunkowym nie zebrano uprawy (Zbiór=0), to kolumnę B_Z *Działu I.01. Uprawy* należy wypełnić używając odpowiedniego kodu, jeżeli zbiór wystąpił, to w Systemie RDR, w kol. B_Z, należy wpisać "0",
- wymarzniete uprawy ozime należy rejestrować w *Dziale I.01 Uprawy*, używając kodu „4” (poplon) w kolumnie T_U (Typ uprawy) oraz kodu „9” (inne powody) w kolumnie B_Z (brak zbioru),
- jeżeli w gospodarstwie dla danego kodu występuje identyczna uprawa na powierzchni nawadnianej oraz na powierzchni nienawadnianej (np. truskawki), to należy je wykazać w oddzielnych wierszach w *Dziale I.01. Uprawy*,
- jeżeli w gospodarstwie dla danego kodu występuje dwie lub więcej upraw na różnym gruncie (np. pszenica na gruncie własnym i pszenica na gruncie dodzierżawionym na mniej niż 1 rok), to należy je wykazać w oddzielnych wierszach w *Dziale I.01. Uprawy*,
- w wykazie kodów produktów roślinnych *Działu I.* zaznaczono produkty, dla których należy obowiązkowo wykazać Zbiór i Sprzedaż w decytonach. Jeżeli w tym wykazie w kolumnie J.m. komórka jest wyszarzona, to dla danego produktu w *Dziale I.01. Uprawy*, kolumna B_Z (*Brak zbioru*) należy wstawić kod „9”,
- jeżeli łąki i pastwiska są koszone celem otrzymania dopłat, to należy tę powierzchnię zakodować kodem 30300 (*Trwałe łąki niewykorzystywane już do produkcji kwalifikujące się do otrzymania dotacji*) i w kolumnie B_Z (*Brak zbioru*) użyć kodu „2” (*względny ekonomiczne*),

- w *Dziale I.02.* zużycie wewnętrzne należy rejestrować z podziałem na: siew, pasze dla zwierząt wykazanych w *Dziale J*, pasze dla zwierząt zaliczanych do OGA i przerób,
- w kolumnie pasze dla zwierząt zaliczanych do OGA należy rejestrować pasze dla ryb i pozostałych akwakultur, zwierząt futerkowych (**bez królików**), z komercyjnej hodowli zwierząt domowych: psów, kotów, ptaków, itp., owadów,
- w kolumnie pasze dla zwierząt wykazanych w *Dziale J* należy rejestrować pasze dla zwierząt, które są wykazane w *Dziale J*. Nie wolno rejestrować tu pasz dla zwierząt zaliczanych do OGA.
- jeżeli w gospodarstwie występuje **tylko zapas** produktu na SP, a zbioru tego produktu z roku bieżącego nie ma, to wszystkie informacje dotyczące tego zapasu należy wykazać **tylko** w *Dziale I.02. Produkcja*. Dla tego produktu nie należy wypełniać *Działu I.01. Uprawy*,
- w *Dziale I.02.* w kolumnach: **Zapas na początek roku (OV_V)** oraz **Zapas na koniec roku (CV_V)** należy wykazać wartość zapasów produktów własnych w „polu” (cykl krótki),
- odszkodowania z tytułu poniesionych strat przy konkretnej uprawie rejestruje się w *Dziale I.02. Produkcja kol. Odszkodowania (O)* (a nie w kolumnie *Sprzedaż (SA_V)*). Jeżeli odszkodowań nie da się powiązać z konkretną uprawą, to należy wykazać je w *Dziale P.02.* pod kodem 90200,
- produkty pochodzenia roślinnego przekazane na przerób należy wykazywać w *Dziale I.02. Produkcja* kolumna FU_B_V (zużycie na przerób), koszty związane z zakupem materiałów do produkcji w *Dziale H.01.* pod kodem 4021, zaś sprzedaż produktów przetworzonych należy zarejestrować w *Dziale L. Działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem (OGA)* pod kodem 1010,
- wartość sprzedaży upraw na pniu należy zarejestrować w *Dziale I.02.*, pod kodem konkretnej uprawy, powierzchnię upraw sprzedanych na pniu w *Dziale I.01.*, a w kolumnie B_Z (*Brak zbioru*) należy wstawić kod „3”,
- wartość produkcji = sprzedaż lub przekazania poza gospodarstwo rolne (SA_V) + odszkodowania (O) + przekazania na deputaty (FC_V) + zapas na koniec roku (CV_V) + zużycie na siew, pasze i przerób (FU_S_V, FU_P_V, FU_B_V) – zapas na początek roku (OV_V),
- sprzedaż siana należy wykazać pod kodem 30100.

12. Dział J. Liczba i wartość zwierząt

- wykazane stany zwierząt (ilościowo i wartościowo) muszą być zgodne z dokumentami gospodarstwa,
- należy sprawdzić poprawność zapisów pamiętając, że liczba zwierząt na SK powinna wynikać z przeklasowań między poszczególnymi grupami, z urodzeń, zakupów, sprzedaży, przekazania na deputaty oraz upadków. Należy zwrócić uwagę, że niektóre grupy zwierząt mogą przebywać w klasie tylko przez określony czas np. jałówki od 1 do 2 lat nie dłużej niż 1 rok. **Wykazane w tych grupach zwierzęta na SP, nie mogą pozostać na SK**,
- jeżeli w gospodarstwie nie ma zwierząt własnych, a są tylko zwierzęta w odchowcie, których nie ma w gospodarstwie na SP i SK (są obecne w gospodarstwie tylko w ciągu roku), to należy podać SP równy SK, który najlepiej odzwierciedla stan średni w roku,
- pod kodem 261 należy wykazać krowy mleczne oraz wybrakowane krowy mleczne,
- pod kodem 269 należy wykazać pozostałe krowy oraz pozostałe krowy wybrakowane.

13. Dział K. Produkty pochodzenia zwierzęcego oraz usługowy odchów zwierząt

- produkty pochodzenia zwierzęcego przekazane na przerób należy rejestrować w *Dziale K. Produkty pochodzenia zwierzęcego oraz usługowy odchów zwierząt w kol. Zużycie na przerób (FU_B_V)*, a koszty związane z zakupem materiałów do produkcji w *Dziale H.01.* odpowiednio pod kodami 4031, 4051, 4061 i 4071,

- w Dziale K. zużycie wewnętrzne wartościowe należy rejestrować z podziałem na: pasze i przerób. Uwaga: Zużycie wewnętrzne na pasze i przerób ilościowe, należy rejestrować **łącznie** w kolumnie FU_Q,
- odszkodowania z tytułu poniesionych strat rejestruje się w *kol. Odszkodowania* (a nie w kolumnie *Sprzedaż*). Jeżeli odszkodowań nie da się powiązać z konkretnym produktem, to należy wykazać je w *Dziale P.02.* pod kodem 90900,
- mleko przeznaczone na przerób rejestruje się w *Dziale K.* w *kol. Zużycie na przerób* (FU_Q i FU_B_V),
- **produkcja mleka** podawana jest w **decytonach**. Nie należy podawać produkcji mleka w litrach ani w kilogramach (stosuje się przelicznik dla mleka 1 litr =1,031 kg).

14. Dział P. Pozostałe powierzchnie, produkty i przychody

14.1. Dział P.01. Pozostałe powierzchnie

- w *Dziale P.01.* pod kodem 50900 *Pozostałe powierzchnie* należy wykazać grunty zajęte przez budynki, podwórza gospodarstw, drogi dojazdowe, stawy, kamieniołomy, grunty nieurodzajne, skały itd. Powierzchnia ta jest wyłączona z powierzchni ziemi użytkowanej gospodarstwa wykazanej w *Dziale B.* Wartość tej ziemi należy wykazać w *Dziale D.01.* pod kodem 3010,
- jeżeli w *Dziale B.* nie wykazano użytków rolnych własnych, a w *Dziale D.01.* pod kodem 3010 wykazano wartość ziemi rolniczej, to w *Dziale P.01.* powinny być wykazane *Nie użytkowane gospodarczo grunty rolne (grunty niezgłoszone do płatności)* lub *Pozostałe powierzchnie*.

14.2. Dział P.02. Pozostałe produkty i przychody

- w *Dziale P.02.* pod kodem 90900 należy rejestrować pozostałe przychody, które dotyczą tylko działalności **gospodarstwa rolnego**. Działalność handlowa gospodarstwa nie jest rejestrowana w sprawozdaniu z gospodarstwa rolnego,
- pod kodem 90900 nie rejestruje się przychodów ze sprzedaży środków trwałych oraz wartości sprzedaży zakupionych wcześniej materiałów do produkcji,
- w tabeli Wyjaśnienie dla kodu 90900 należy wypisać co zawiera kwota wykazana pod kodem 90900, jeżeli jej wartość jest wyższa niż 10 000 zł (informacja do wykorzystania przy testowaniu danych),

15. Dział L. Działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym (OGA)

- za działalność gospodarczą inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym (OGA) uważa się działalność wykorzystującą gotowe produkty GR albo zasoby (np. ziemia, budynki, maszyny itp.) angażowane głównie w działalności rolniczej gospodarstwa. Jeżeli z zasobów gospodarstwa rolnego wykorzystywana jest tylko i wyłącznie siła robocza (np. praca zarobkowa poza gospodarstwem, dorywcza lub etatowa) to wartość przychodów z tego tytułu **nie stanowi** przychodów gospodarstwa rolnego, a tym samym jest wykluczona z rachunków FADN.

Do OGA zalicza się:

- ✓ agroturystykę,
- ✓ rękodzieło,
- ✓ przetwórstwo produktów rolnych,
- ✓ produkcję energii odnawialnej,
- ✓ przetwarzanie surowego drewna,
- ✓ akwakultury,
- ✓ usługi w rolnictwie i poza rolnictwem,
- ✓ leśnictwo,

- ✓ hodowla zwierząt futerkowych,
- ✓ okresowe wykorzystanie budynków gospodarstwa do przechowywania przyczep kempingowych, łodzi itp., które przez resztę roku wykorzystywane są do celów rolniczych,
- ✓ inne wyżej nie wymienione, np. biopaliwa,
- jeżeli działalność dodatkowa nie angażuje zasobów gospodarstwa rolnego ani produktów w nim wytworzonych to takiej działalności nie należy rejestrować w ankiecie BDGR, gdyż nie jest to OGA. Uwaga: W takim przypadku produkty/zwierzęta przekazane na przerób należy rejestrować w kolumnie Sprzedaż/Przekazania poza gospodarstwo rolne,
- jeżeli w działalności dodatkowej wykorzystywane są zasoby gospodarstwa rolnego lub produkty w nim wytworzone (jest to OGA), to zdarzenia należy rejestrować w następujący sposób:
  - ✓ Przetwórstwo mięsa - *Dział J.*, kolumny Zużycie na przerób – zwierzęta przekazane do przetwórstwa, koszty materiałów zakupionych do produkcji – *Dział H.01.*, kod 4071, sprzedaż produktów z przetwórstwa – *Dział L.*, kod 900,
  - ✓ Gorzelnia - *Dział I.02.*, kolumny Zużycie na przerób - rośliny przekazane na przerób do gorzelnicy, koszty materiałów zakupionych – *Dział H.01.*, kod 4021, sprzedaż produktów z gorzelnicy – *Dział L.*, kod 1010.
  - ✓ Tartak – *Dział P.01.*, kod 50200 – powierzchnia lasu, koszty materiałów zakupionych – *Dział H.01.*, kod 4011, sprzedaż produktów z tartaku - *Dział L.*, kod 1020,
  - ✓ Żwirownia - *Dział P.01.*, kod 50900 – pozostałe powierzchnie, koszty materiałów zakupionych – *Dział H.01.*, kod 4091, sprzedaż żwiru - *Dział L.*, kod 9000,
- usługi świadczone własnym sprzętem rolniczym rejestruje się w *Dziale L.* pod kodem 2010.
- wełnę przetworzoną rejestruje się w *Dziale L.* pod kodem 900,
- zwierzęta zaliczane do OGA (tj.: ryby i pozostałe akwakultury, zwierzęta futerkowe **(bez królików)**), z komercyjnej hodowli zwierząt domowych: psy, koty, ptaki, itp., owady) rejestruje się w *Dziale L.* pod kodem 9000,
- odsetki otrzymane rejestruje się w *Dziale L.* pod kodem 9000,
- w tabeli Wyjaśnienie dla kodu 9000 należy wypisać co zawiera kwota wykazana pod kodem 9000 (informacja do wykorzystania przy testowaniu danych).

16. Dział M. Dotacje

- w *Dziale M.* muszą być zapisane wszystkie **przyznane** (niekoniecznie otrzymane) w roku obrachunkowym dotacje i subsydia związane z działalnością operacyjną gospodarstwa,
- rekompensaty/odszkodowania wypłacane ze środków publicznych (np. budżet państwa, budżet gminy) z tytułu klęsk żywiołowych należy rejestrować w *Dziale M.* pod kodem 2810,
- **zwrot dyscypliny finansowej należy wykazać w *Dziale M.* pod kodem 2891,**
- wartość dotacji inwestycyjnych przyznanych w roku obrachunkowym należy wykazać w *dziale M* pod kodem z grupy kodów dotacji inwestycyjnych (31001 – 31007).

17. Dział R. Ilości referencyjne

- należy zwrócić szczególną uwagę na jednostki miary,
- wykazywana w tym *dziale* całkowita powierzchnia UR uprawnionych do dopłat jest to powierzchnia zadeklarowana we wniosku o dopłaty w roku **2018**.

18. Dział Z. Informacje dotyczące zazielenienia

- tabelę dotyczącą płatności za zazielenienie należy wypełnić na podstawie wniosku złożonego w ARiMR o przyznanie jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie.